

PASCAL ENGMAN

OHŇOVÁ ZEM

Z podzemného pekla sa nikto nedostane živý



İKAR

PASCAL ENGMAN

**OHŇOVÁ
ZEM**

Preložila Anna Chelemendiková

IKAR

Pascal Engman
ELDSLANDET

Copyright © 2018 Pascal Engman
First published by Bookmark förlag, Sweden
Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden
Translation © 2021 by Anna Chelemendiková
Jacket design © Mario Arturo
Slovak edition © 2021 by IKAR, a.s.

Zo švédskoho originálu Eldslandet
(Piratförlaget, Stockholm 2018)
preložila Anna Chelemendiková.
Redigovala Jana Holková.
Korigovala Silvia Zubeková.
Obálku podľa originálneho návrhu upravil Augustín Putera.
Technická redaktorka Helena Oleňová.
Vydalo vydavateľstvo IKAR, a.s., Bratislava v roku 2021
ako svoju 1 693. publikáciu v elektronickej podobe.
Sadzba a zalomenie ITEM, spol. s r. o., Bratislava.

ISBN 978-80-551-7598-0

Venujem pamiatke mladej idealistickej generácie mužov
a žien, ktorých v časoch diktatúry obrali o život a sny
v mučiarniach v rozličných kútoch Čile.

Colonia Dignidad bola nemecká kolónia na juhu Čile. Rozprestierala sa na území, ktoré svojím rozsahom takmer dosahovalo veľkosť Lichtenštajnska. Od roku 1961 obyvatelia kolónie sexuálne zneužívali deti. Viacerí z páchatelov boli bývalí príslušníci SS, ktorí sa dostali do Čile prostredníctvom tajnej siete nacistických sympatizantov známej ako Die Spinne.

Po vojenskom prevrate v septembri 1973 sa začala úzka spolupráca s DINA, tajnou políciou generála Augusta Pinocheta. Nemci sa zaoberali popravami, mučením a výrobou chemických zbraní.

Vonkajší svet oddeľovala hradba z ostnatých drôtov, elektrických plotov a detektorov pohybu. Ženy a muži žili oddelene. Deti po narodení matkám odobrali. Kalendáre, noviny a hodiny boli zakázané.

CIA, ako aj lovec nacistov Simon Wiesenthal tvrdia, že v Colonii Dignidad sa v určitých obdobiach zdržiaval „anjel smrti“ Josef Mengele, známy svojimi krutými pokusmi na Židoch. Je zdokumentované, že túto kolóniu navštívil i Augusto Pinochet.

Zakladateľa a vodcu kolónie, bývalého nacistického dôstojníka Paula Schäfera, v roku 2006 odsúdili na tridsaťtri rokov väzenia za sexuálne zneužívanie 25 detí.

Osada stále existuje. V súčasnosti sa nazýva Villa Baviera.

PREDSLOV

MATILDA MALMOVÁ vo svojom dvadsaťtiročnom živote ešte nikdy nebola taká nešťastná ako teraz. Pred týždňom ju jej priateľ Peder poprosil, aby si sadla na gauč, chytil ju za ruku a zahľadel sa jej hlboko do očí.

Zle si vysvetlila situáciu. Myslela si, že konečne nabral odvalu a že sa dočkala. Keď sa Pederove pery dali do pohybu, Matilda už plánovala, ktorej kamarátke povie o zásnubách ako prvej.

Namiesto toho jej oznámil, že stretol inú. Sáru. Peder ju predtým opisoval ako milú kolegyňu, s ktorou si občas zašiel na drink po práci a s ktorou mohol žartovať počas nudných pracovných večerí s klientmi PR agentúry. Teraz bolo všetko iné.

Tašky už mal zabalené a čakali v spálni.

Keď zmizol za dverami, Matilda sa vrhla k oknu a hľadela na ulicu Brantingsgatan, kde Peder nakladal svoje veci do auta, kombi štokholmskej taxislužby. Zavolala naňho. Peder nastúpil a auto naštartovalo.

Odvtedy mu zavolala presne šesťdesiatpäťkrát.

Ani raz to nezdvihol.

Matilda držala hodinky značky Patek Philippe oproti svetlu. Remienok sa leskol, číselník ukazoval, že sa blíži čas obeda. Fascinácia, ktorú cítila počas prvých týždňov,

keď držala v ruke hodinky za takmer pol milióna korún, bola preč. Tento konkrétny kúsok patril jednému grófovi, ktorý ho tu nechal na opravu a mal si poň prísť v ten deň popoludní.

Položila drahé hodinky do škatuľky a zatvorila ich do trezoru.

Po ulici Biblioteksgatan sa dobre oblečení ľudia ponáhľali na svoje tristokorunové obedy z denného menu. Dvaja turisti tlačili nosy na sklo výkladu. Za nimi dlhými krokmi kráčal pochôdzkar.

Matilda si napravila tmavú úzku sukňu. Práve sa chystala zísť do kancelárie a spýtať sa manažérky Laury, či už môže ísť na obed, keď zazvonil telefón.

„Dobrý deň, hodinárstvo Bågenhielms, Matilda pri telefóne,“ pozdravila tak, ako jej diktoval protokol.

„Dobrý. Volám sa Carl-Johan Vallman a kúpil som si u vás hodinky, ktoré si u vás chcem dať opraviť.“

Matilda okamžite vedela, kto je ten muž. Za posledný rok si kúpil najmenej dva kusy hodínok značky Patek Philippe. Carl-Johan Vallman nevyzeral ako boháč, skôr ako akýsi surfista s vlasmi dlhými po plecía a v roztrhaných svetlých džínsoch. Preto len čo vyšiel z obchodu, vygúgli-la si jeho meno. Zistila, že keď bol v jej veku, založil fond. V súčasnosti sa jeho hodnota odhadovala na jeden a pol miliardy korún.

„V poriadku,“ odvetila. „Máme si ich u vás vyzdvihnúť?“

„Nie, posielam kuriéra DHL,“ odvetil. „Vlastne by mal byť u vás každú chvíľu. Mal som zavolať skôr, ale niečo mi do toho vošlo.“

„Nijaký problém.“ Matilda si všimla pohyb vo dverách, stála tam a prešľapovala akási postava oblečená v žltej bunde a šiltovke kuriérskej spoločnosti DHL. „Zhodou okolností práve prišiel. Najlepšie bude, ak mu hneď otvorím

a neskôr vám zavolám, aby ste mi mohli presnejšie vysvetliť, čo treba opraviť.“

„Výborne.“

Matilda zložila a stlačila tlačidlo pri čítačke kariet. Kurier DHL ukázal palec hore a plecom potlačil sklenené dvere. Ako prvé jej napadlo, že vyzerá nezvyčajne dobre. Spod čiapky mu vykúkali hnedé pramienky vlasov. Mal široké plecia, bol najmenej o pol hlavy vyšší od nej, mal modré oči a výraznú líniu čeluste. Ako druhé jej napadlo, že za posledný týždeň o nijakom mužovi takto neuvažovala.

Položil škatuľu pred ňu. Až vtedy jej napadlo do trestice: hoci bol august, mal na sebe bundu a tenké biele rukavice.

„Nechcem vám ublížiť, sľubujem. Rozumiete?“

Od prekvapenia otvorila ústa, ale on si priložil prst na pery.

„Nemusíte nič hovoriť, len urobte, čo vám poviem, a potom hned' odídem. Jasné...“

Jeho pohľad sa zastavil na jej menovke. „Matilda?“

Vyžaroval z neho pokoj.

Matilda prikývla.

„Dobre. Otvorte dvere do kancelárie.“

Matilda obišla pult. Ruka sa jej prudko triasla, keď ňou vyťukala štvorciferný kód.

Zasvietila červená.

„Prepáčte, ja...“

„To nič,“ prerušil ju. „Ja to urobím. Len mi povedzte, aký je kód.“

„Tridsaťštyri, päťdesiatdva.“

Vyťukal číslice. Pomaly natiahol ruku. Matilda sa strhla, keď ju jemne chytil za zápästie.

„Palec, Matilda,“ požiadal. Vyzeral pritom takmer pobavene.

„Pre-prepáčte.“

Opatrne jej priložil palec k snímaču odťahkov prsta. Malé svetielko zmenilo farbu na zelenú. Zámka šľukla.

„Musím vás požiadať, aby ste išli so mnou,“ ticho sa ozval, zatiaľ čo otváral dvere.

„Moja šéfka je tam dole,“ zašepkala.

„Viem.“

Zostupovali po schodoch. Ona prvá. On hneď za ňou.

Dvere kancelárie boli otvorené. Srdce jej prudko bilo.

Matilda premýšľala, čo ten muž od nej bude chcieť.

Položil jej ruku na plece, prešiel okolo nej a naznačil, aby sa nehýbala.

Zmizol v Laurinej kancelárii. Matilda sa zatackala a oprela sa o stenu. Po chvíli začula Laurin krik. Potom jeho hlas, pokojný, ale rozhodný. Má vybehnúť hore a stlačiť alarm?

Lenže potom by Laura zostala s ním sama. Okrem toho si nebola istá, či ju poslúchnu nohy. Znelo to, akoby dával Laure inštrukcie, akoby niečo vysvetľoval, vôbec nie agresívne.

O niekoľko sekúnd už znova stál vo dverách. Matilda sa pritisla k stene, aby ho nechala prejsť.

„Môžete ísť hore o tri minúty, ale dovtedy tu počkáte,“ prikazoval za pochodu.

Zastavil sa pred dvermi, narovnal si šiltovku, stlačil tlačidlo a otvoril si. A už ho nebolo.

ČASŤ I

1

POLICAJNÁ INŠPEKTORKA Vanessa Franková mala ako štyridsaťdvaročná prvýkrát v živote absolvovať sedenie u psychológa. Bola jedinou klientkou v čakárni. Napravo od nej ležala hromada časopisov s farebnými fotkami. Zobrala si jeden z nich, položila si ho do lona a nervózne v ňom listovala, zatiaľ čo si vymieňala vrecúško so šnupacím tabakom. Okrem chvíľ, keď jedla, spala alebo cvičila, mala vždy pod perou tabak značky Göteborgs Rapé. Takto to bolo posledných pätnásť rokov. Po odchode z Kuby nahradila cigarety šnupacím tabakom.

„Vanessa. Vanessa Franková?“

Vanessa zdvihla zrak a uvidela nízku, nakrátko ostrihanú ženu, ktorá mala oblečenú horčicovožltú tuniku. V kombinácii s hranatými okuliarmi zodpovedala takmer všetkým Vanessiným predsudkom o tom, ako má vyzeráť terapeutka.

„Som Ingrid Rabeusová,“ s priateľským úsmevom sa predstavila psychologička.

Vanessa vstala a chystala sa podať jej ruku na pozdrav, keď sa Ingrid Rabeusová rázne otočila a vykročila na chodbu.

Zaviedla ju do miestnosti s písacím stolom a dvoma čalúnenými kreslami – jedno bolo zelené a druhé modré.

Ingrid Rabeusová ukázala na modré, otočené chrbtom k oknu, a poprosila Vanessu, aby si sadla.

Na okrúhlym konferenčnom stolíku stála váza s bielym kvetom a vedľa nej ležal balíček vreckoviek. Naklonila sa a ovoňala kvetinu. Všimla si, že je umelá.

Psychologička si sadla do kresla oproti a prehodila si nohu cez nohu.

„Chcem sa vás najprv opýtať, z akého dôvodu ste tu.“

„Rozvádzam sa a riadila som auto opitá,“ odpovedala Vanessa.

„Rozvody sú ťažké,“ neutrálnym tónom poznamenala Ingrid Rabeusová.

„Ani nie. Samotný rozvod nie je problém.“

Terapeutka vyzerala prekvapená, ale rýchlo sa spamätala.

„Nie?“

„Vlastne vôbec nie. Problém je, že som riadila auto v netriezvom stave a kolegovia ma zastavili. Teraz mám nedobrovoľnú pauzu, kým sa nerozhodnú, či mi prácu ponechajú, alebo nie. Ako prejav mojej dobrej vôle som sľúbila vedeniu, že sa s vami stretnem.“

„Takže tu nechcete byť?“

Na terapeutkinej tvári sa objavil chápvavý úsmev.

„Úprimne povedané, nie. Mala som v tele alkohol, keď som riadila auto, a to bolo hlúpe. V neposlednom rade aj vzhľadom na moju prácu. Chápem, že sa nemôžem len tak vrátiť do roboty, pretože v tom prípade by to s naším právnym systémom vážne nebolo v poriadku.“

„Takže pracujete ako policajтка?“

„Som policajná inšpektorka. Vedúca jednotky, ktorá sa donedávna volala Nova.“

„Rozumiem. Ako dlho ste vy a váš exmanžel boli zo-
bratí... Mimochodom, ako sa volá?“

„Svante. Dvanásť rokov.“

„To je dlhý čas. Máte...“

„Deti? Nie. Nemáme deti.“

Nastalo ticho. Vanessa počula, ako autá fičia po ulici Hornsgatan. Chcela ísť von, na slnko. Preč od Ingrid Rabeusovej a jej umelého kvetu.

„Viete, čo ma štvie?“ spýtala sa Vanessa po chvíli.

„Na rozvode?“

„Nie, na tejto terapii.“

Ingrid Rabeusová sa zahniezdila.

„Počúvam.“

„Každý hovorí, že duševné choroby sú veľké tabu. Nie je to vôbec pravda. Celebrity a polocelibrity predsa nerobia nič iné, len vysedávajú v kresielkach a koketujú s tým, ako príšerne zle sa majú. Hovoria, že polovicu pracovného týždňa v mesiaci trávia pred niekým, ako ste vy. A to predsa môžu robiť, pretože nemajú nijakú skutočnú prácu. Nie je to tak, že by im Binfeld, alebo kto teraz organizuje premiéry v kinách, zavolať a nakričať na nich, že tam neprišli. Ale ja mám skutočnú prácu. V najlepšom prípade by som mala ľuďom zabrániť v páchaní trestných činov. V najhoršom prípade dozerať na to, že pôjdu tam, kam patria, ak nejaký zločin spáchajú. A každá sekunda, čo tu sedím, mi v tom bráni.“

Ingrid Rabeusová otvorila ústa, no rozmyslela si to.

„Mimochodom, vyzeráte ako pravzor psychologičky,“ poznamenala Vanessa.

„Naozaj?“

„Áno.“

„Ako to?“

„Neberte si to osobne, ale myslím si, že je to tými okuliarmi v kombinácii s tunikou.“

„Okej.“

Ingrid Rabeusová stisla pery a na pokožke medzi jej nosom a hornou perou sa jej prehĺbili fajčiarske vrásky.

„Veľmi dobre sa vyznám v ľuďoch,“ pokračovala Vanessa.

„Aha.“

„Nechajte ma hádať. Chodíte na africké tance?“

„Áno,“ priznala. „Ale čo keby sme sa vrátili k rozhovoru o vás?“

Vanessa sa letmo pozrela na hodiny. Desať minút. Nešlo jej do hlavy, že tam bude musieť zostať sedieť ďalších tridsaťpäť.

„Hovorili ste, že ste šoférovali vozidlo pod vplyvom alkoholu?“

„Áno, ale nie som alkoholička, aj keď viem, že všetci alkoholicy to tvrdia.“

Chápavý úsmev Ingrid Rabeusovej bol čoraz neprirodzenejší.

„Začali ste viac piť počas rozvodu? Alebo predtým?“

„Nie, nezačala som slopať pre to, čo sa stalo so Svan-tem. Začala som viac piť po tom, ako som šoférovala opitá. Chápem, že väčšina rozumných ľudí po takejto udalosti zníži spotrebu alkoholu, ale ja nie. Ja som ju zvýšila.“

„Začali ste piť viac?“

„Áno. Namiesto roboty sedím cez deň doma. A keďže nechcem zomrieť sama, nainštalovala som si Tinder, tú zoznamovaciu appku, poznáte ju?“

„Čítala som o nej.“

„Dva, niekedy tri večery týždenne sedím oproti plešatým mužom v strednom veku a počúvam ich, ako rozprávajú o svojich nezaujímavých životoch v nádeji, že ich vezmem k sebe domov a rozdám si to s nimi z ľúlosti. A keď tam s nimi sedím, som taká znudená, že pijem veľa alkoholu, aby som sa otupila tak, že to pre mňa bude znesiteľné.“

Terapeutka sa naklonila, narovнала si okuliare a niekoľkokrát zažmurkala.

„Prečo ste sa so Svantom rozviedli?“

„Pretože sme už boli unavení zo spoločného života.“

„Stretol inú?“

„*Got me, doctor.* Mladú herečku menom Johanna. Teraz spolu čakajú dieťa. Svante je režisér. Alebo dramatik, ako si sám hovorí. Prajem mu to, aj keď viem, že spolu začali spávať asi rok predtým, ako som ho vyhodila z domu.“

„Hovoríte, že vám bol neverný?“

„Áno. Ako sa vraví, tráva za plotom je vždy zelenšia. V takých chvíľach ľudia zvyčajne siahajú po vreckovkách, čo?“ Vanessa ukázala na balíček. Vzala si jednu papierovú vreckovku, vybrala šnupací tabak, zabalila ho do nej a položila na stôl. „Chcete, aby tu ľudia plakali? Niečo vám poviem. Počas celého môjho dospelého života som plakala iba raz. Chcete vedieť kedy?“

„Áno.“

Vanessa sa naklonila a zašepkala: „To sa nedozviete.“

„Nie?“ Ingrid Rabeusová zdvihla obočie.

„Nie. Plakať je určite dobré a očistné. Ľudia tu sedia, ronía pred vami krokodílie slzy a asi im to robí dobre. Keď idete večer domov, nahovárate si, že ste prenikli do ich psychiky, urobili dobrú prácu. Zachránili ďalšiu dušu. Určite máte pravdu, vyzeráte milá a múdra, pravdepodobne ste chodili na nejakú fajn univerzitu. Jedno vám však sľubujem. Nikdy ma neuvidíte plakať, pretože ja neplačem.“

Hodinu a pol po stretnutí s Ingrid Rabeusovou sedela Vanessa na barovej stoličke v Luigiho Espresso bare na ulici Roslagsgatan a listovala v novinách Dagens Nyheter. Každých dvadsať sekúnd otočila pohľad na ulicu k vchodu do solária Solkungen. Každú chvíľu sa tam mal objaviť jej informátor Reza Jalfradi.

Momentálne bola v malej kaviarničke jedinou zákazníčkou.

Barista, ktorý mal na sebe bielu košeľu a kravatu zastrčenú pod ňou, si odkašlal.

„Ešte kávu, *signora*?“ opýtal sa so skánskym prízvukom.

Otočila sa na stoličke a natiahla k nemu ruku so šálkou, z ktorej pila. Dolial jej, zatiaľ čo uvažovala nad tým, čo ju iritovalo viac: či to bola jeho kravata, alebo to, že ju oslovil *signora*. Mladík bol blondiak. Pokožku mal takú bledú, že by pravdepodobne chytila červenkastú farbu, keby ste si na ňu posvietili baterkou.

„Ďakujem.“

Vanessa otvorila prílohu o kultúre a pozrela sa priamo do tváre svojho bývalého manžela. Článok sa týkal Svanteho novej hry *Prekliatie lásky*, ktorá mala mať premiéru v divadle Dramaten.

V novinách bol rozhovor so Svantom a s hlavnou protagonistkou, Svanteho novou priateľkou Johannou Ekovou. Na fotkách sedeli vedľa seba na hnedej koženej pohovke. Za nimi visel obraz, na ktorom bola plachetnica.

Svante rozprával reportérovi o tom, ako je presvedčený, že Johanna v tejto hre prerazí vo veľkom, a nazval ju „novou Gretou Garbo“.

Vanessa pokrútila hlavou a zasmiala sa. Práve včas sa pozrela na ulicu a všimla si, ako chrbát Rezu Jalfradiho zmizol v soláriu Solkungen.

Položila noviny pred seba na stôl a odpila si kávy.

Vanessa a Svante spolu žili trinásť rokov.

Dohoda znela tak, že nebudú mať deti a zamerajú sa na svoje kariéry. Vanessa ako policajná inšpektorka v jednotke, ktorá po reorganizácii policajného úradu fungovala pod nudným názvom vyšetrovacie jednotky 5 a 6, ale žiaden policajt ju nevolal inak ako Nova. Účelom tejto